

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARA ALMENYS UNA BATALLADA CADA SETMANA

quest número 10 cèntims per tot arreu

NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, Rambla del Mig, núm. 20, botiga
Teléfono núm. 18692.—BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1,50.—ESTRANGER, 2,50 pessetes

Seny... Seny... Seny...

AQUESTS darrers dies, han circulat, a Barcelona, rumors alarmants. No hem de fer cas de totes les veus i xiu-xius del carrer. No hem de creure els "canards", que hom fa córrer només per jugar amb la tranquil·litat de la gent. Hi ha, al món, molts bromistes. Hi ha — i això ja és més seriós — molts interessos en pugna amb la llibertat i amb el nou ordre de coses. A aquests que conspiren contra la pau pública per a pescar en aigües tèrboles, els hem de vigilar. I picar-los les mans, si es presenta ocasió. Els liberals hem d'ésser cautes. Ara, més que entusiasme, hem de tenir intel·ligència, seny. L'esperit de combat feia falta abans de caure la dictadura. Ara, és qüestió d'ocupar posicions, d'organitzar i educar, més que d'agitar. Als amics estudiants, si no s'haguessin d'ofendre, els diríem que, ara, el que convé és que tornin a classe i que estudiïn. L'ampliació d'amnistia no creiem tampoc que s'aconseguirà amb avalots pel carrer. Comprenem la necessitat d'expansió que té la gent. Hem de mirar, però, de no donar pretext per tal que l'absolutisme, no vençut ni molt menys, aixequi el cap de nou. Dies enrera hem tingut, a Barcelona, hostes indesitjables. Molts servidors de la dictadura ocupen llocs estratègics, i, si badem, ens tornaran a treure el pa de la boca. Al tanto, doncs! El nou estat de coses, la migrada llibertat que tenim, s'aguanta en tres pedretes. Ens l'han donat els de dalt, la tenim a gratient, i del mateix mode ens la poden prendre. Maleïda sigui la llibertat que no costa cap sacrifici!, diu Eremburg.

La contumàcia

Poc a poc, totes les forces d'esquerra espanyola, que són moltes i valuoses, van fixant llur posició davant dels esdeveniments que es preveuen. Es inqüestionable que l'horitzó polític i social d'Espanya no està clar. Cobert per celatges que l'oculten, alguna cosa és mou en les ombres, amb pretensions no del tot confessables. La resistència a un residenciament dels, sense cap mèrit per a tal cosa, abassegaren el poder a Espanya, és clara i palesa, i tan innegable, que, per tal de manifestar-la, els interessats no miren pas gens prim. Ens sembla del pitjor gust l'acarnissament amb el caigut. Demanin-se-li comptes del seu passat. Exigeixin-se-li responsabilitats pel seu procedir. Sense odi, però; sense prejudicis, sense acarnissar-s'hi. Tot això, com pot comprendre's, resta supeditat a una condició: que no hi tornin, que no reincideixin. Que allò que pogué ésser ofuscació, nerviositat d'una hora, no esdevingui contumàcia, reiteració de la mateixa línia de conducta. Els pobles — i més els pobles moderns per excel·lència, on el dret comença a ésser alguna cosa més que la frigidesa oficial de la llei escrita — volen tenir la llibertat, mal entesa o ben entesa, però volen tenir-la, de donar-se llurs governants, llurs guiadors. Arravatar aquest dret als pobles, usurpar-los-el en nom i en justificació de no sabem qui ni què, és un delict, un crim de lesa humanitat, un atemptat contra els drets imprescriptibles de l'home. Ni la felicitat ni el bé poden ésser atorgats per la força. Voler-los realitzar per aquests procediments, és no sols perdre el temps, ans violentar les consciències dels altres. I si no creiem que la consciència sigui un sagrari tancat a totes les vibracions que arribin fins a la seva porta, no ens sembla tampoc que hagi d'ésser un camp obert en el qual l'últim vingut, l'indocumentat que acaba d'arribar, pugui posar-hi els peus sense saber com va ni com costa i àdhuc sense demanar permís. Bé o mal, ho repetim, volem ésser els artífexs de la nostra felicitat. No volem res de la força ni per la força. Ni la fortuna. Per tant, disposats a què el passat no

torni, rebutgem certes actituds poc clares, i demanem que l'opinió hi pari bé l'esment. Tornar a repetir la sort, fóra contumàcia. I la contumàcia, així com la castiguen, la puneixen, els codis, deuen castigar-la, punir-la, els pobles.

ANGEL PESTAÑA

L'únic remei

EL govern del general Berenguer havia promès, en ocupar el poder, el retorn a la normalitat. I, en efecte, amb el govern Berenguer semblava que començàvem a respirar. Diem semblava, perquè, llastimosament, ens torna a mancar la respiració. Es veu que el retorn a la normalitat es fa difícilíssim. Es veu que el pas de la dictadura a la normalitat ha estat un pas vacillant, petitíssim. Quan calia, precisament, un pas de gegant per a deixar el mal somni enrera. Ja ens fem càrrec que la missió, pacifi-

cadora i civilitzadora del govern, no és cosa fàcil. La dictadura, que havia vingut — segons deia — a normalitzar el país, l'havia "razziat".

Ara, la dictadura, encara no és pas morta del tot, encara remena la cua: queden els suspectes — els més que suspectes — de la U. P., que segueixen figurant en diputacions i ajuntaments; queden els sometents, que hom hauria de desarmar com a mesura de salut pública; queden alguns caps massa afectes a la dictadura; i, mentre no se'ls allunyi, mentre no es segueixi amb ells el procediment que ells amb tanta afició empraren tantes vegades: l'exili, seguiran els disturbis, els agents provocadors es multiplicaran com a bolets, i el retorn a la normalitat — missió principal del general Berenguer en formar govern —, no serà possible.

El remei més eficaç per a aquest retorn a la normalitat fóra una bona neteja, una bona escombrada.

"Morta la cuca, mort el verí", diu el poble.

Un sol que ha fet néixer moltes esperances!

LA CAMPANA DE GRACIA prepara una gran campanya sensacional

El plebiscit femení

UN dels aspectes simpàtics de l'alçament democràtic actual, és aquest plebiscit, que realitzen les dones catalanes demanant l'ampliació de l'amnistia, l'extensió de la mateixa a tots els delictes de caràcter polític i social.

El "truco" més groller aprofitat i esgrimit per la dictadura, fou el de què comptava amb les dones.

Segons el senyor tothom, ací, estava amb ell. S'havia ficat a la butxaca els treballadors. Tenia a la mànega les dones. L'exèrcit, la clerecia, la burgesia, no hi ha que dir que estaven amb ell.

Els únics que no creien en el seu geni ni en el patriotisme gavilanesc—del senyor Gavilán, volem dir, patriota N. P. U. o de la U. P.—eren quatre gats radicals, els "quatre soldats i un caporal" que formaven les colles de l'antic règim.

I bé. Els generals fa l'assabentaren, que l'exèrcit és de la nació que el paga i el sosté, i mai no pot ésser una guàrdia pretoriana.

Obrers, ja s'ha vist que no n'ha tingut mai al seu costat cap més que els mercenaris de... això és, els que mengen ranxo als comitès paritaris i formen a les bandes del Lliure.

Finalment, amb la dona, ara estarà convençut que tampoc no hi podia comptar.

Ingrates dones! Després d'haver-les emancipades, encara no li ho agraeixen.

Tants "piropos" com els ha tirat! Aquelles senyores que, al teatre i a les manifestacions, li somreien, què pel carrer l'aplaudien i li estiraven la capa, on són?

No somnaria Primo de Rivera? No plorarien les mares i les esposes, en comptes de somriure, en veure'l passar?

I si somreien, no somriurien a llurs fills, a llurs amants i no a l'opressor d'Espanya?

No li passaria, amb les dones, com quan va donar les gràcies en sentir als estudiants cridar a Madrid: "viva Don Miguel! viva Don Miguel!", que, quan més cofoi estava el dictador, els vitorejadors van afegir: "... de Unamuno, de Unamuno!"?

"...LLAVORS EL FISCAL FRANCÉS GAUDEL S'AIXECA A PRONUNCIAR LA SEVA REQUISITORIA CONTRA ELS PROCESSATS... EL MOMENT FOU EMOCIONANT... ESPECIALMENT QUAN REVERENCIAL EL RECORD D'AUQUELLS 12.000 CATALANS MORTS A VERDUN, SOTA EL SIGNO DE LA BANDERA FRANCESA..."

(DEL LLIBRE DE FRANCESC MARDRÍ, "ELS EXILIATS DE LA DICTADURA").

Ço que cal

LA Dictadura—com l'església amb els seus contraris—llençà l'excomunió damunt dels homes que ens regien quan escalà el poder. Per a més desacreditar-los, posà de manifest tots els seus defectes, públics i privats. Cal creure que l'antic règim—el que enfonsaren els dictadors—era un podrimner, no s'explica altrament la manera com han procedit els que els succeïren. Poc amics de la desinfecció, es posaren al lloc seu sense escombrar els microbis, i s'han infectat.

Això és el que cal creure, després de sis anys de Dictadura; si els altres ho feien malament, almenys eren objecte de fiscalització; aquests, sense control, han comès tal desgavell, que es fa difícil tornar a solc les seves desviacions.

Ara que la censura s'exerceix amb menys rigor, és posen de manifest irregularitats i anomalies indignants. La disbaixa econòmica de Diputacions i Ajuntaments que en el període de foscor no podien censurar-se ara, a les primeres clarianes, el clam públic exigint la revisió de l'obra dictatorial és unànime. Els mateixos que els feien costat s'han sorpresos de tants desgavells, i si ells no perdonaren els que desbancaren, just és, ara, que s'exigeixin comptes.

Cal exigir responsabilitats i fer justícia, si no es vol córrer el risc—com ja molt encertadament s'ha dit—de veure com una dictadura succeeix l'altra.

Almenys, que l'exemple de sis anys llargs de govern dictatorial ens sigui profitós, i en endavant, sabem ésser més conscients dels nostres deures.

J. CORNUDELLA

"La Campana de Gràcia" escriu a la Premsa catalana de Barcelona

Senyors director de "La Nau"; director de "La Publicitat"; director de "La Veu de Catalunya"; director de "El Matí"; director de "Mirador"; director de "La Rambla"; director de "L'Esquella de la Torratxa"; director de "D'Ací i d'Allà", i director de "La Dona Catalana".

DISTINGITS companys: Abans que resoldre qualsevol dels conflictes polítics plantejats amb motiu del fracàs de la Dictadura del general Primo de Rivera; abans que exigir responsabilitats, acti o enllà, a aquests o aquells, hi ha un problema d'humanitat que requereix una nova SOLIDARITAT CATALANA.

LA CAMPANA DE GRÀCIA, que des de l'endemà de la caiguda del govern Primo de Rivera, va portant una campanya ferma i categòrica per tal que la gent es defineixi i eviti amb altres "unions sagrades" el possible triomf d'idees o partits polítics que no estan d'acord amb el nostre ideari—el qual és una lluita lícita, lògica i honrada, sempre que es faci amb la lleialtat i fermesa—en què nosaltres la duem—s'ha acostat avui a tots els sectors de la premsa catalana, de Barcelona, per a proposar una nova SOLIDARITAT CATALANA, una nova "comunitat pairal".

El R. D. d'amnistia concedit pel govern del general Berenguer, que ha deixat de banda tots els processats polítics i socials de Catalunya: aquells que foren encabits en un procés, com el de Garraf —

per un amor extraordinari a la definició pairal, conspiraren fora de les fronteres de l'Estat Espanyol i el seu cas fou jutjat per la justícia francesa; a d'altres processats per delictes dits "contra la pàtria" i que no representen altra cosa que un estat d'opinió desfavorable al Govern d'aquells temps que no s'atribuïa la representació temporal del país—com tot Govern polític i passatger—, sinó l'alta autoritat d'un poder dimanant de la divinitat...

Hi ha hagut amnistia per als polítics republicans o per als homes que com don Miguel de Unamuno, que foren allunyats de la pàtria, consciència i ànim de la seva terra; i que també, en moments transcendents, foren titllats d'antipatriotes i mals espanyols perquè no es sotmeteren a la plena voluntat del Dictador; hi ha hagut amnistia per a tothom, menys per als catalans que es suposa que delinquiren...

El separatisme polític a Catalunya, a València, a Castella, a Aragó i a Extremadura, l'ha sentit i el sent tothom. Tothom s'ha sentit separat de l'Estat, perquè aquest, en mans d'aquell govern dictatorial ha allunyat tots els homes polítics—del règim i de l'oposició—que realitzaven abans del 13 de setembre la tasca de governar i conduir l'Estat; tothom és separatista de la manera de governar realitzada pel general Primo de Rivera; separatista n'ha estat tothom que tingué consciència liberal o que hagué estat tan sols "constitucional i parlamentari"; separatista d'un Estat dirigit il·licitament per gent al marge de la Constitució, n'ha estat i n'és i en serà tot ciutadà digne.

L'amnistia ha estat donada exceptuant els que la mereixen més; els que amb més rigor han sofert escorcolls, registres, investigacions, estranyaments, allunyaments, exilis, condemnes i processos injustificats; els que amb més sofriment han patit les bajanades dels que, amb el nom de la pàtria als llavis, en comptes de dignificar-la, la duïen al precipici en què està abocada la Hisenda i la posaven en ridícul amb els seus galanteigs oficials i els seus prometatges senils; els que en aquests sis anys, quatre mesos i tretze dies (i encara continua) s'han vist privats d'honorar la llengua vernacla, els costums tradicionals i els símbols històrics, que formen part del patrimoni

L'amnistia ha estat donada a tothom, excepció feta dels catalans. LA CAMPANA DE GRÀCIA vol la lluita franca, categòrica, decidida, ferma, vers una nova política; però abans es creu en el deure de demanar a tota LA PREMSA CATALANA una nova SOLIDARITAT per a aconseguir l'amnistia dels nostres compatriotes, allunyats de la terra.

Els telegrams i telefonemes tramesos quotidianament, els articles de la premsa catalana, els manifestos i els clams no són prou per a fer comprendre al Govern l'estat d'opinió del país. Cal fer quelcom més; i LA CAMPANA DE GRÀCIA proposa a la premsa catalana de tots els matisos l'organització d'una manifestació ciutadana i catalana QUE, SENSE CAP SIGNIFICACIÓ POLÍTICA DETERMINADA, sigui la prova manifesta que Catalunya demana l'amnistia pels seus fills.

La demostració pública d'aquesta manifestació ciutadana deuria ésser organitzada per la premsa catalana de tots els matisos polítics i així es palesaria que no es tracta d'una necessitat d'exhibicionisme de facció, sinó de l'aspiració total i col·lectiva del poble català. Som catalans en aquesta hora, i creiem que cal fer quelcom positiu per als centenars de compatriotes que no poden tornar. Un acte semblant posaria davant dels ulls del govern actual la veritable voluntat de Catalunya.

Això és ço que posem a la discussió i criteri de TOTA LA PREMSA CATALANA, SENSE DISTINCIÓ DE MATISOS.

LA CAMPANA DE GRÀCIA creu que cal realitzar quelcom eficaç per al triomf de la campanya d'amnistia total.

VOLEM L'AMNISTIA! VOLEM QUE TORNIN ELS NOSTRES GERMANS! AQUEST ACTE DE COMPENSIÓ SERÀ MOLT MÉS AGRAÏT I RECONEGUT QUE EL REPARTIMENT D'UNES TINÈNCIES O D'UNS CARRECS OFICIALS.

VOLEM L'AMNISTIA! VOLEM L'AMNISTIA! PERÒ NO ÉS PROU EL VOLER-LA. CAL QUE LES AUTORITATS S'ADONIN QUE LA NOSTRA ASPIRACIÓ NO ÉS UN FET ISOLAT O POLÍTIC, SINÓ LA VOLUNTAT DE TOT UN POBLE QUE SAP AGERMANAR-SE PER A LA DEFENSA DELS SEUS FILLS.

LA CAMPANA DE GRÀCIA

Un desemparat

EN enfonsar-se la dictadura i advenir al poder el general Berenguer, amb la palesa resolució d'esmenar les arbitrariedades perpetrades per aquella; l'opinió pública va concebre l'esperança que una ampla amnistia seria atorgada per tots els delictes polítics i socials. La realitat, però, s'ha encarregat de demostrar-nos la manca de fonament de les nostres il·lusions. Els empresonats i exiliats als quals no ha abastat l'indult són nombrosos, i el clam en demanda d'amnistia és general.

Per la premsa, principalment, es porta a cap, amb una insistència digna de lloanca, aquesta generosa pugna per redimir els caiguts, i amb aquest motiu, els noms de Macià, Ventura Gassol, "Shum", els de la causa de Garraf i qualques altres, apareixen amb freqüència en les rogacions periodístiques.

Nosaltres, però, trobem a faltar un nom, del qual no sembla recordar-se ningú: el d'En Massachs, l'autor de l'atemptat contra l'ex-dictador.

No hi ha hagut, ens sembla, una sola veu que implorés pietat per aquest home, que va cometre un acte tan censurable com se vulga, però que té l'atenuant d'haver obrat inspirat per un ideal: lliurar el país de l'opressió; i per assolir-ho, va exposar generosament la vida i la llibertat.

Es que, realment, l'ha oblidat tothom? O bé el seu crim és considerat tan abominable, que ningú el considera mereixedor de gràcia? O, potser, se l'abandona a la seva sort, perquè era un solitari, que no pertanyia a cap organització, ni tenia amics que poguessin haver-se interessat per ell?

Nosaltres entenem que és un deure de solidaritat humana, el maldar per l'alliberament de tots els que sofreixen captiveri per causa de llurs idees. És a dir, que la nostra tasca no ha de circumscriure's solament a socórrer els nostres amics, sinó que ha d'estendre's a tots aquells que, encara que ens siguin desconeguts, ho hagin de menester.

Quant al delicte comès per Massachs, no creiem que sigui més greu que els de què s'acusa a alguns dels penats que abans hem citat, i esperem, per tant, que, en el successiu, no serà exclòs el seu nom de les demandes d'amnistia.

EUGENI PONS

Si hi ha eleccions, no poden ésser fetes amb aquest cens

DE CAP DE LES MANERES! AIXÒ ERA UNA LLISTA DE "PUPINS" FETA I DESFETA PER LA GENT GOVERNATIVA. NO VOLEM RES AMB AQUEST CENS, QUE NO ÉS BO NI RECTIFICAT DE CAP A PEUS. CAL REFER-LO, DEL TOT. DONAR-NE UN DE NOU, EN EL QUAL ES DESFACI TOTA LA PLATAFORMA PREPARADA PER A FER TRIOMFAR, COM AMB AQUELL DIVERTIT PLEBISCIT, LA VOLUNTAT DE LES MINORIES INDESITJABLES.

L'incident Millán Astray

DE "La Voz de Cantabria", signat Pick: "El general Millán Astray ha hecho a los periodistas madrileños las siguientes declaraciones:

"No olviden ustedes que tengo yo en el Tercio siete mil hombres que han sellado su juramento por la patria y por el rey, y que, con esto que les digo a ustedes, basta..."

Se referia el general a la agitacion política de estos días. A juicio suyo, los siete mil hombres del Tercio constituyen el argumento convincente. Cuando ya no haya más que alegar, Millán Astray traerá sus hombres y meterá al pueblo en un puño...

Quisiéramos convencerlos de que esas frases no se han pronunciado nunca, y menos por un general español. Querriamos creerlo por el prestigio de la monarquía y por el buen nombre de España. Cuando se conozcan en el extranjero, causarán un efecto deplorable. Jamás se ha dicho nada tan subversivo, ni por los estudiantes que los días pasados han alborotado en Madrid, ni por los enemigos sistemáticos y tradicionales del régimen. Esas declaraciones sí que eran motivo de una nota oficiosa que afirmase el valor de las altas instituciones.

Porque la idea monàrquica no puede quedar bajo el peso de esa afirmación. Un rey de España no puede llamar nunca en su ayuda, para que diriman discordias civiles, a mercenarios extranjeros, por alta que sea su gloria. La monarquía no puede asentarse más que en el amor de los españoles o, en caso extremo, en la lealtad y en el apoyo de las tropas de España; es decir, de los soldados españoles encuadrados en su ejército regular. Pensar que puede confiar su defensa a tabores de Regulares o a banderas de legionarios, es desconocer los sentimientos propios del monarca y el espíritu altivo e independiente del pueblo. Una cosa es "razziar" una cabila de moros, y otra intervenir en el proceso de la vida española. Para lo primero y para los lances de la guerra bárbara, el Tercio ha demostrado cualidades sobresalientes que nosotros, con más vigor que nadie, hemos aplaudido. De ahí no se pasa, de ahí no se puede pasar, por espíritu extravagante que se tenga. Ningún pueblo toleraría que se le asignase para guarnecerle una tropa de legionarios. Su único puesto posible está en África, mientras se civiliza. Para guarnecer tierras españolas, España da sin tasa la flor de sus hijos, encuadrados y mandados por una oficialidad brillante y comprensiva.

Y siendo esto así, ¿cómo puede admitirse que el Tercio de Extranjeros venga a hacer de juez, en última instancia, en un pleito que interesa sólo a los españoles?

Queremos creer que el general Millán Astray no dijo esas palabras que se le atribuyen. Porque de haberlas dicho, habría incurrido en un caso de verdadera imprudencia temeraria."

I heu-vos ací l'opinió que les paraules d'aquest general mereix a "La Voz de Guipúzcoa":

"La sola enunciación de programa semejante constituye afrenta vergonzosa para la nación, que desea encomendar la solución del magno problema político existente a la decisión de unas Cortes soberanas. El solo intento de someter la voluntad de la nación a los siete mil fusiles enviados a luchar contra las hordas semisalvajes de Marruecos, no se puede recoger sin repulsa indignada.

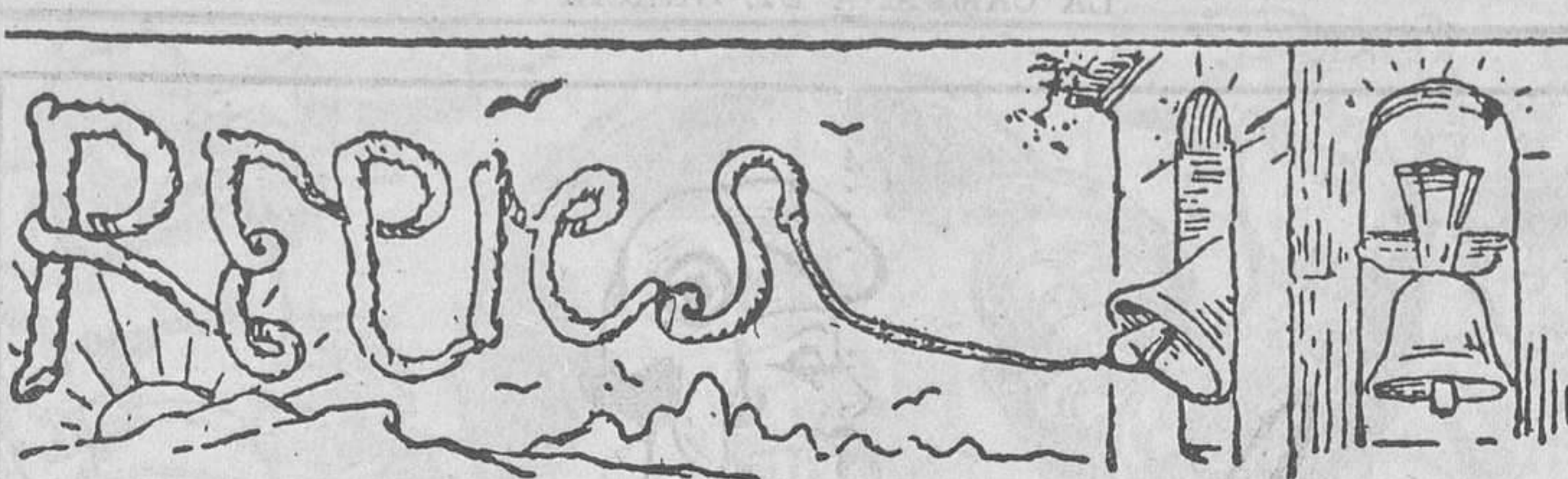
El general Millán Astray recuerda sus juramentos al rey y a la patria. Pero su juramento a la persona que ocupa el trono sólo tiene sentido considerando a esta persona como símbolo de la Patria, de esta Patria que nunca se ha de ofrecer como botín de tropas coloniales. Y este simbolismo que atribuye al jefe de Estado, sea cual fuere, la representación de la Patria, tiene origen y consagración en una ley que no corresponde formular a los fusileros de África, sino a las Cortes soberanas de la nación. Sin esa ley, la Patria se disuelve y el rey se convierte en un déspota usurpador. Y el mismo Ejército, si desconoce la ley, o la atropella y desconoce y atropella a los legítimos legisladores, ¿en qué clase de tropa se transformaría? Don Pedro Calderón de la Barca lo dijo, hace tres siglos, en versos rotundos e inmortales.

De todos los agravios que a la misma monarquía y a la Patria han hecho los monárquicos exasperados estos días, ninguno tan grave como este de Millán Astray, si fuese cierto. La Patria es algo más grave que el patrimonio de un hombre—por alto que esté—, el cuartel de un Ejército o el botín de siete mil terciarios. Por fortuna, España no está ya dispuesta a ser ninguna de estas tres cosas. Pero el Gobierno, que tan diligente anduvo en replicar al discurso del señor Sánchez Guerra, tiene un deber muy claro en esta ocasión: averiguar si la amenaza es cierta. Y si lo fuera, que lo dudamos, demostrar con hechos que amenazas como ésta, afrentosas para los que consideramos a España algo muy diferente a una colonia y a un protectorado, no se pueden proférer impunemente.

Proferir, decimos, y nada más. Del dicho al hecho hay en este caso un trecho que sólo podría salvar el delirio de una imaginación calenturienta."

Esperem l'opinió del govern. I, mentrestant, afegim la nostra protesta a la d'aquests diaris que han sabut jutjar i condemnar.

AQUEST NUMERO HA PASSAT PER LA CENSURA

NI REGALAT

A Primo de Rivera li donen, per quatre articles, 24.600 francs.

Ja baden, aquesta gent. La premsa d'Espanya, si li publicava articles, era per "inserción obligatoria"; però, la veritat, articles d'ell, ni regalats.

ESTRENA

S'ha estrenat, en un teatre, l'obra "L'escàndol del 22".

La que tindrà èxit serà "L'escàndol del 23 al 30", quan s'estreni al teatre del Congrés.

HEROISME

La senyora Hanau fa la vaga de la fam. Aquest fet ens recorda un gest, el del Batlle de Cork.

UN PETIT REMEI

Una companyia de construccions navals ha comprat al Govern nordamericà tres creuers desarmats per 80.000 dòlars.

¿No els podria destinar a fer qualsevol obra per als obrers sense feina?

FINS LA NATURALESA

A Montevideo, una tromba d'aigua ha caigut damunt la ciutat, i ha inundat els barris baixos. En algun lloc, les aigües han arribat a dos metres d'altura.

A veure el dia en què les aigües arribin als barris alts.

Sempre reben els de baix.

TRISTOS DESTINS

Segueix, als Ajuntaments i a tot arreu, la despenjada general de retrats.

En alguns llocs, l'arreconen simplement a les golfes; però en d'altres, palesant un humorisme plausible, el duen al manicomi, i d'altres, encara—més justos—, el tanquen al calabós.

I ens consta, també, que, en certs indrets, l'han posat en un cert lloc, que no és precisament la sala de rebre les visites.

Res: "El de los tristes destinos", ve't ací.

PATRONATGE ENCERTAT

L'ex-alcalde de València ha ofrenat la vara que conservava de la seva actuació, a la Verge dels Desemparats.

Gesta simbòlica que brindem a tots els antics dictadors!

No res més escaient: la Verge dels Desemparats, patrona de la U. P.

PARTICIPACIONS

Tothom coneix les participacions de boda, de naixement, etc., etc. El que ja no coneix tothom són les participacions de divorci.

I, tanmateix, circulen. Als Estats Units, va sense dir.

Vegeu-ne una: "Els ex-esposos "Tal" i "Tal" tenen la satisfacció d'assabentar-vos que s'han deslliurat de l'argolla nupcial en virtut de la sentència del tribunal de X***..."

Convinguem-hi: l'alliberament bé val un cartonet.

DEIXALLES DE LA DICTADURA

Segons "El Liberal", de Madrid, la Dictadura ens ha deixat un deute de nou mil milions de pessetes.

Així comprenem perfectament que els homes de la Dictadura s'hagin retirat amb la consciència tranquil·la i segueixin parlant del seu patriotisme.

Amb una mica més que hagués durat aquest patriotisme, hauríem acabat tots anant a demanar caritat.

COMPLICACIONS

No n'hi havia prou amb la censura. Ara, a més a més d'aquesta, hi haurà el fiscal. Es veu ben bé que anem camí de la normalitat.

Pobres periodistes! Quan elsensors ens deixin, caurem en mans dels fiscals.

Ja és un programa!

Quatre batallades

Don Joan Maluquer i Viladot ha demanat personalment al president del Consell l'ampliació de l'amnistia i la revisió del procés de Garraf.

Ha fet més encara. Ha manifestat que, si no és atesa aquesta súplica de Catalunya, deixaria immediatament el càrrec de president de la Diputació.

Quina insuperable lliçó per als que, el dia en què fou conegut el decret d'amnistia excloent els catalans, dedicaven llurs comentaris a la necessitat de revisar el cens electoral!

LA PLAÇA DE CATALUNYA

El dia que comencin a ésser divulgades les xifres fabuloses despeses per l'Ajuntament de la Dictadura, a les farmàcies es cansaran de vendre antiespasmòdics per retornar desmaiats.

Per un atzar vaig llegir, la setmana passada, els milers de pessetes que l'Ajuntament repartia entre uns quants diaris que solen cotitzar els elogis a un preu força elevat.

"La Nació", de Madrid, òrgan del P. U. P., hi figura com a "vedette", subvencionada amb 12.000 pessetes, per haver tirat quatre floretes sobre la plaça de Catalunya...

Comprenem els milers de "Le Temps", de París, els de "A B C", els de "Les Echos", etc., etc.; però que un de la família (com "La Nació", aleshores) es rebaixés a cobrar els elogis, ho trobem molt censurable...

El total dels milers distribuïts als diaris més importants, fa esborronar. De forma que els pobres habitants de la ciutat no solament haurem de carregar-nos el pes de les

obres, sinó que, a més a més, haurem de carregar-nos el pes dels elogis.

La Dictadura havia prohibit als homes que tiessin "piropos" a les dones; però es veu que no havia prohibit a "La Nació" de tirar—i àdhuc de cobrar—"piropos" sobre la plaça de Catalunya.

ELS OBRERS I LA LLENGUA CATALANA

A conseqüència d'unes suposades declaracions d'Àngel Pestaña a un diari madrileny, s'ha suscitat una polèmica discutint si els obrers catalans senten o no senten amor a llur parla nadiua i a llur terra materna.

El fet mateix de la polèmica demostra, d'una manera palpable, que aquestes coses no els són indiferents. Si han nascut a Catalunya, si parlen català, si viuen i treballen entre catalans, per què no han d'estimar, com el primer, les gràcies espirituals de la terra materna?

Hom diu que en la pròxima assemblea a celebrar pels elements de la Confederació General del Treball, es parlarà de la reaparició de "Solidaritat Obrera" i que algú demanarà que aparegui escrita en català.

Tot això ja és prou simptomàtic. Quant a les suposades manifestacions d'Àngel Pestaña, no creiem que la versió donada per la premsa barcelonina sigui exacta. Pestaña no sentirà mai la nostra causa, per una gran raó fonamental: perquè no és català ni parla la nostra llengua. Però Pestaña és un home democràtic, i un esperit altament cultivat i comprensiu, per a no emprar el llenguatge que li atribueix la premsa d'ací en parlar de les realitats catalanes.

LA NORMALITAT

Retallem dels diaris: "A Madrid ha estat suspesa la conferència..."

"A Sevilla ha estat suspesa la..."

"A Barcelona el governador ha suspès..."

"La policia ha detingut uns estudiants que intentaven manifestar demanant l'amnistia."

"La "Gaceta" publica una circular recomanant als fiscals que s'apliqui severament el Codi en el què fa referència a atacs al règim o a la persona que el representa, que no es parli de responsabilitats de la corona, que no s'ataqui la monarquia, etc., etc."

Res més. DOMÈNEC DE BELLMUNT

Penseu que cada dia s'acosta més!

SÍ, SÍ; S'ACOSTA L'HORA DE GOVERNAR. NO ÉS PAS AQUELL DESACREDITAT "PAVO REPUBLICANO", SINÓ UN MOMENT DECISIU PER A LA NOSTRA CAUSA.

Les disbauxes de la Dictadura

EL DIARI "LA LIBERTAD", DE MADRID, ESCRIU LES SEGÜENTS NOTES

"Logaritmos de la Dictadura. Características y mantisas de los varios departamentos, copiadas de la "Gaceta". (Presupuestos para el ejercicio económico de 1930):

Ministerio de Justicia y Culto: Administración central. — Personal, 994.000 pesetas. Material, pesetas 166.000. Administración de Justicia.—Carrera judicial, 9.375. Ministerio fiscal, 2.336.000. Material del Palacio de Justicia, 295.000. Del Tribunal Supremo, 164.000. Idem de Audiencias territoriales, 194.000. Idem provinciales, 178.000. Idem Juzgados, 305.000. Consejo judicial, 74.500. Gastos de representación, 120.000. Gastos imprevistos y eventuales, 10.000. Para distintas atenciones, 74.000.

Junta del Patronato eclesiástico, 17.250. Clero catedral y conventual, 54.647.000. Culto, administración y visita, 9.254.000. Seminarios y bibliotecas, 1.654.000. Congregaciones religiosas, 103.000 pesetas.

Reparación de templos, 500.000. Subvención para la Almudena, pesetas 100.000.

Construcción y reparación de templos parroquiales, 602.000.

Construcción de nuevas prisiones, pesetas 1.334.000.

Subvención para edificios de Juzgados y Audiencias, 63.000.

Resumen del presupuesto de Justicia y Culto:

Obligaciones civiles (Justicia), pesetas 38.882.907.

Idem eclesiásticas (Culto), 66.998.155 pesetas.

Es decir, que se gastan en Culto VEINTIOCHO MILLONES más que en Justicia!...

Así anda el Culto. Y la Justicia."

Definitivament dilluns
17 de Març de 1930
es posarà a la venda

Francesc Madrid

Els exiliats de la Dictadura

Un reportatge sensacional

El llibre que s'esgotarà ràpidament

Preu: 4 ptes.

Correu de l'Estranger

MASARYK

El dia 8 d'aquest mes, la república txecoslovaca ha celebrat el natalici del seu president octogenari. Masaryk, el gran demòcrata, ha complert, en efecte, vuitanta anys.

Tot Catalunya ha saludat i periodista; després, ànima de l'oposició txeca i eslova, al Parlament de la monarquia dualista. La carrera, més tard, de l'insurrecte que sublevà una nació sencera, en ple règim dictatorial de guerra, que organitzà un governament provisional a París, i el féu reconèixer per les altres nacions, bo i tractant amb totes elles de potència a potència, i demostrant, així, que l'ànima d'un Estat, pre-existeix a la seva realitat territorial, i que la voluntat col·lectiva d'un poble és més forta que tota mena de jous i tiranies.

I, finalment, la carrera, més gloriosa encara, com a restaurador de la Txecoslovàquia, com a cap d'Estat i com a líder polític. Txecoslovàquia, sota la seva direcció, va entrar tot seguit, amb igualtat de drets, en la gran família dels pobles veritablement europeus. I això mitjançant la realització del seu pensament polític-filosòfic, basat en una concepció democràtica i liberal de la societat.

Masaryk ha sabut provar, així, que els principis republicans, liberals i democràtics, són prou forts per resoldre les més greus dificultats polítiques en mig de la pau i de la prosperitat públiques.

ALEMANYA I EL PLA YOUNG

La situació política d'Alemanya no s'ha consolidat encara. El perill de crisi ha estat salvat. Però l'actitud que enfront del Pla Young adopti el Parlament és encara una incògnita inquietant.

El govern de Hermann Müller té, sens dubte, raons poderoses per a demanar la seva ràpida aprovació del pla. Els alleujaments que disminuiran les càrregues de les reparacions, l'eliminació de tot control financer, la possibilitat atorgada, a Alemanya, de recórrer a unes noves negociacions en el cas que la seva economia general evolucioni de mal en pitjor, i, en fi, les conseqüències funestes que, una votació negativa, tindria per a la seva situació internacional.

Són aquests, en veritat, seriosos arguments. Els socialistes, els demòcrates, els populistes els accepten. Però els nacionalistes, els comunistes i el partit "econòmic", els rebutgen. L'actitud dels centristes és expectant. I és de l'orientació definitiva d'aquest darrer partit que depèn la sort final del pla Young. Les conseqüències d'un vot advers del Parlament serien tan greus per a Alemanya, que no és fàcil que el centre catòlic, per raons de política interior, assumèixi una tan enorme responsabilitat.

L'acció cultural dels homes de "La Campana"

ABANS d'ahir, el nostre company Lluís Capdevila, donà una conferència a la Cooperativa "La Moral", de Badalona. Avui, a la nit, en donà una altra al Casal de Reus. El proper dia 21, en donarà una altra al Centre "Atlàntida", de Sant Martí.

Avui en donà una altra el nostre company Angel Samblancat, a la Cooperativa "Pau i Justícia", del Poble Nou.

L'orgull de la noia maca

Cada dia tinc més pretendents!

SANT POL DE MAR

DEL MOMENT

EN els tràmits de renovació de l'Ajuntament hem pogut constatar o refermar la nostra convicció; tot quedarà al mateix lloc; un joc de putxinellis.

Si bé és cert que ha caigut la tiranitzadora Dictadura de Primo de Rivera, substituïda per una de més atenuada, ací, a Sant Pol, tenim la mateixa.

El nostre mal, com és trist comprovar en molts de pobles, és que hi ha un sector malfactor que, amb llur caciquisme, enderroca, anulla, tot el que és progrés, intel·ligència... per donar pas al moltonisme.

L'encarregat de legalitzar, sota el Reial Decret, la renovació de l'Ajuntament, després de declarar que l'alludit decret era tot pulcritud i intensificat, engallardit, ha donat uns noms gens adients. Ha hagut de rectificar sota prèvies insinuacions d'algun bon amic, i ara podem veure-hi algun nom de confiança, però ineficaç, ja que l'obra dels cacsics ha fet els seus efectes.

Amb això, no hem canviat pas les essències. Els membres o addictes, els que hi tenien confiança, els que aprovaven la seva doctrina despòtica i injusta, són els qui manaran, per ara, els destins del nostre poble.

Quan el poble pugui confiar la seva administració als homes que, per llur dignitat, s'han guanyat la confiança, aleshores sí que podrem dir que ja no existeix la Dictadura.

ANTONI JOSEP

"YO NO ME VOY POR LAS RAMAS, COMO LOS MONOS. YO VOY AL TRONCO, Y MI HACHA DA CERTERA EN EL ARBOL, HASTA HACERLO CAER..." (D'UN DISCURS DE BLASCO IBAÑEZ A PARÍS.)
(DEL LLIBRE DE FRANCESC MADRID, "ELS EXILIATS DE LA DICTADURA").

ESPARRAGUERA

COMPTANT amb l'amable i gentil hospitalitat de la CAMPANA DE GRACIA, procurarem, moltes setmanes, donar una impressió dels esdeveniments més remarcables d'aquesta vila, com així mateix donar un reflex, fins on ens sigui possible, de la vida, en els seus punts més interessants, que s'hi desenrotlla. Com a introducció, farem un petit estudi crític de les Societats que hi ha, com a exponents de l'estat d'activitats, i llurs direccions; que d'una manera general es propugna.

Panorama Societari.—ATENEU ESPARRAGUERA.

Encara que sembli inversemblant, i segurament ho serà per als que tinguin la paciència de llegir algunes de les notes que pensem publicar, en eixa vila tenim un Ateu. La desconeixença que pot haver-hi—que hi ha, extra-localment—es deu a que no es distingeix precisament per una actuació en concordança amb el seu pompós i al·legoric nom, sinó quasi ens atreviríem a dir al revés. La trista paradoxa que això representa és molt més lamentable, quan en ell hi ha—això per llur dir, i en part amb raó—la majoria d'intellectuals de la vila, i que, amb la seva grisa, quan no nulla o contra-productent actuació, han donat proves d'una manca de vigoria i de visió enfront de les necessitats ineludibles de l'actual moment, presentides des de fa més de sis anys; i amb tot i que sempre han tingut una efectiva bel·ligerància en la direcció de la Societat, no s'han preocupat mai d'aixecar-la del seu baix—denigrant!—nivell, i acordar els seus actes al nom que varen posar-li. Ni tan sols han pogut donar vida a la seva nominal Secció de Cultura, que s'ha hagut de concretar amb unes senzilles converses divulgadores—i després d'això, què, senyors ateneïstes?—a càrrec de llurs socis, i encara interrompudes des de fa molt temps.

No parlem pas de la seva migrada i sempre deserta biblioteca, ni fem menció del bandejament tàcit i absolut d'activitats (conferències o altres actes) de cara a l'ample món, ni del seu fracàs en la branca "excursionisme", que també entrava en el seu programa. En quant a favor de llurs concepcions polítiques, és molt més lamentable el seu resultat, ja que no han reeixit a formar ni un sol adepte, i ni se n'han preocupat gaire.

JOAN ESPARRAGUERÍ

MONISTROL

AMB la present, hem de manifestar-li que, havent llegit, en el darrer número de *La Campana de Gràcia* l'ofertament de vostè i dels ciutadans Pestaña, Capdevila, Madrid, Marcellí Domingo, Domènec de Bellmunt, i altres, per a traslladar-se allà on els sollicitin per parlar des d'una tribuna al poble, un estol de joves amb una mica de voluntat i allunyat de les bajanades que actualment puñlulen, ens ha semblat bé organitzar una conferència en la qual hi pogués prendre part un dels dits ciutadans.

L'opinió general ha parlat d'En Marcellí Domingo, ja que, essent aquesta la primera vegada que ens trobem un grup de joves per a fer "alguna cosa", ens plauria donar una forta sensació, i, desconeixent els tràmits que s'han de crear per a portar a terme el nostre anhel, hem cregut necessari dirigir-nos a vostè perquè ens orienti.

Sabent que l'ideal nostre és també el seu, no dubtem que procurarà correspondre'ns, i

així, entre tots, farem un traçat recte, començarem una vida nova, desenrotllarem el nostre esperit i ens igualarem en l'impuls regenerador d'altres pobles.

Ara, doncs, els que ens interessa és poder entaular correspondència amb Marcellí Domingo, a l'efecte de portar a cap el nostre primer pas.

Amb la convicció que serem afavorits, ens permetem saludar-lo, tot adreçant-li el nostre més ferm agraïment, el recent "Bloc de Joventut Republicana", situat avui encara entre "bastidors."

En representació del mateix,

PERFECTE AMELLA

"La Dolorosa"

ja es pot representar

EL PRIMER EN DEMANAR QUE ES TORNÉS A REPRESENTAR "LA DOLO- ROSA", EL VIGORÓS DRAMA DEL GRAN POETA VENTURA GASSOL, FOU "LA CAMPANA DE GRACIA".

AVUI TOTHOM SAP QUE "LA DOLO- ROSA", EL DRAMA MAGNÍFIC I EXTRAORDINARI DEL POETA ADMIRABLE, ES TORNARÀ A REPRESENTAR. FIXEU-VOS EN LA DATA DE LA SEVA ESTRENA.

CAL MANIFESTAR LA NOSTRA ADMIRACIÓ PELS QUE HONOREN LA SEVA TERRA AMB L'OBRA QUE DEIXEN DARRERA D'ELLS PER A QUE SIGUI JUTJADA PER LA HISTÒRIA.

GRANOLLERS

Cal fer la llista

EL ressorgiment polític que avui experimenten els pobles és el fruit natural de sis anys d'abstinència, d'angoixes i sofriments.

L'opressió que han exercit damunt dels pobles els que han estat amb el govern més funest que assenyalava la Història, ha avivat dintre l'esperit dels homes d'arreu de la nostra terra, les ànsies innates de justícia i llibertat.

Això ha fet possible el ressorgiment de moltes forces, i no diem partits, per no amargar-nos la visió; que hom creia morts per sempre.

Fa moltes setmanes que la gent, sense distinció de matisos, dona fe de vida, de que saben quelcom dels deures de ciutadania, que porten dintre sentiments ferits que volen guarir-se amb l'anhelat retorn a la normalitat.

Tot això és bell, bellíssim; és una manifestació palesa de la vitalitat espiritual dels pobles, ofegada durant sis anys sota el fall del dictador.

Passada, però, l'hora de joia, de les lliures (?) expansions, de poder manifestar lliurement (?) llur opinió, sense quasi cap temor a cap represàlia, ve l'hora, per cert, difícil, de la classificació, millor dit, de la llista negra, la qual deu consistir en tots els noms de tots els que durant els últims sis anys han acceptat càrrecs governatius i que, emparats per la força del dictador, han fet tota classe d'atropells.

Aquesta llista cal fer-la, i que tothom la retengui a llur memòria; així podrem evitar un altre desastre com el que acabem de passar.

D. COLOMER I OLIVERES
de la J. R. F.

P. S. F.—Escrucí-ho vostè mateix, signi-ho, i torni'ns-ho a enviar.

Xafarder.—Aquestes coses són "peccata ni-meta".

E. P. (Salt).—Massa llarg.

P. A. (Riudecols).—Agraïm molt la seva lletra. Els versos no passarien.

I. B. (Pineda).—Anirà.

R. P. S.—Té raó, però per raons particulars, no podem publicar l'article que ens envia.

A. M. i G. (Montcada).—Anirà... si passa.

Joan Esparraguera (Esparraguera).—Aniran.

Advertim als nostres col·laboradors espontanis que tenim molt original, al que, per les actuals circumstàncies, no podem donar cabuda, per ara, al nostre setmanari.

Impremta "La Campana". — Om, 8